

Press Release

คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในอาคารชุด

ภาคีเครือข่ายควบคุมยาสูบ กระตุ้นเตือนปัญหาควันบุหรี่ในอาคารชุด ชาวคอนโด อพาร์ทเมนต์ 89% เห็นด้วย
หนุน “อาคารชุดเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่” ส่วนใหญ่เคยรับควันบุหรี่มือสองในพื้นที่ส่วนกลาง พบ 77% รู้สึกไม่
สบายจากการหายใจที่มีผู้สูบบุหรี่ในอาคารชุด ซึ่งสูบบุหรี่ได้แต่ต้องไม่กระทบสิทธิผู้อื่น

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2563 ที่ โรงแรมเดอะสุโกศล กรุงเทพฯ สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย มูลนิธิสาธารณสุข
แห่งชาติ (สสท.) สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและจัดการ
ความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล จัดการแถลงข่าวและเสวนาวิชาการ เรื่อง “การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในอาคารชุด” เพื่อ
แก้ปัญหาการสูบบุหรี่และคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในอาคารชุดของประเทศไทย เพราะการสูบบุหรี่ต้องไม่ไป
กระทบกับสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นที่ไม่ได้สูบบุหรี่

นพ.หทัย ชิตานนท์ ประธานสถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ กล่าวว่า การ
ควบคุมยาสูบจัดเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของโลก รวมถึงประเทศไทย จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลกในปี
2562 ระบุว่า ยาสูบฆ่าคนมากกว่า 8 ล้านคน/ปี เป็นผู้ใช้ยาสูบโดยตรงเสียชีวิตกว่า 7 ล้านคน และอีก 1.2 ล้านคน
เสียชีวิตจากควันบุหรี่มือสอง ซึ่งปัจจุบันสังคมไทยมีความเป็น ‘เมือง’ มากขึ้น การอยู่อาศัยร่วมกันของผู้คนในเมืองใหญ่
จึงมักอยู่ในรูปแบบของอาคารชุด เช่น คอนโด หรืออพาร์ทเมนต์ ปัญหาเรื่องควันบุหรี่ของผู้ที่สูบบุหรี่ในอาคารชุดเป็นปัญหาที่
สังคมต้องการแนวทางแก้ปัญหา ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาคารชุดเข้ามามีบทบาทในการสร้างการรองรับ
การคุ้มครองสิทธิของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดให้ปลอดภัยจากควันบุหรี่

รศ.ดร.สสิธร เทพตระการพร คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดเผยผลการ
สำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ในอาคารชุดในพื้นที่กรุงเทพฯ ปี 2563 โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่พักอาศัยในอาคารชุดใน
กรุงเทพฯ ช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม จำนวน 1,204 ราย พบว่า ผู้ที่พักอาศัยในอาคารชุด 15% เป็นผู้สูบบุหรี่ 78% ไม่
สูบบุหรี่ โดยผู้สูบบุหรี่ 45% สูบนอกห้องตรงริมระเบียง ซึ่งผู้ที่พักอาศัยในอาคารชุด 89% เห็นด้วยให้ที่พักอาศัยในอาคาร
ชุดเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ เพราะ 77% รู้สึกไม่สบายจากการหายใจที่มีผู้สูบบุหรี่ในอาคารชุด 73% เคยได้กลิ่นควันบุหรี่
ที่ลอยมาจากห้องอื่น และส่วนใหญ่เคยรับควันบุหรี่มือสองในพื้นที่ส่วนกลางที่ใช้ร่วมกันในอาคารชุด สะท้อนให้เห็นว่า
พฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของคนส่วนน้อย ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ที่พักอาศัยร่วมกัน

รศ.ดร.นิภาพรรณ กังสกุลนิติ อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า การสูบบุหรี่ในอาคารชุดส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้อื่นที่ไม่สูบบุหรี่ เพราะควันบุหรี่สามารถกระจายลอยผ่านไปยังห้องอื่นๆ ตามช่องระบายอากาศ หน้าต่าง และรอยแตกในผนังหรือพื้นที่ใช้สอยร่วมกัน จึงไม่มีระดับที่ปลอดภัยจากการสัมผัสควันบุหรี่ ทั้งนี้ อาคารชุดที่ปลอดบุหรี่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้พักอาศัยและประหยัดเงินได้มากด้วย โดยสหรัฐอเมริกาได้รายงานว่าการห้ามสูบบุหรี่ในอาคารชุดช่วยประหยัดเงินได้ถึงปีละ 153 ล้านดอลลาร์ หรือเกือบ 5,000 ล้านบาท ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาดอาคารที่มีคนสูบบุหรี่และลดความเสียหายจากไฟไหม้ของการทิ้งก้นบุหรี่

นายจรัญ เกษร กรรมการผู้จัดการบริหารงานอสังหาริมทรัพย์ บริษัท อนันดาดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) และกรรมการบริหารสมาคมอสังหาริมทรัพย์ไทยและสมาคมบริหารทรัพย์สินแห่งประเทศไทย กล่าวว่า อาคารชุดมีระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายในการอยู่อาศัยที่ร่วมกันชัดเจน ผลกระทบที่เกิดจากเพื่อนบ้านที่สูบบุหรี่ ถึงแม้จะมีจำนวนไม่มากและอยู่ในพื้นที่ของตนโดยสิทธิ แต่ก็สร้างปัญหาต่อเพื่อนบ้าน ดังนั้นแนวทางการดูแลต้องจัดการให้เหมาะสมและตอบใจทุกฝ่ายทุกคน เช่น รณรงค์เชิงรุก/รับในผลกระทบเชิงสุขภาพต่อตนเองและผู้อื่นตั้งแต่เริ่มเข้าอยู่อาศัย จัดพื้นที่สูบบุหรี่โดยเฉพาะที่ห่างไกลและสร้างผลกระทบต่ำ ขอความร่วมมือในการลดผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ที่สำคัญต้องประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ภายใต้ฐานข้อมูลผู้พักอาศัยที่ชัดเจน จะช่วยสร้างบรรยากาศสังคมที่ร่วมกันดูแลและสร้างภูมิคุ้มกันให้สังคมส่วนรวมที่ยั่งยืนได้

นายไพศาล ลิ้มสถิตย์ กรรมการศูนย์กฎหมายสุขภาพและจริยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561 ไม่ได้กำหนดให้อาคารชุดเป็นเขตปลอดบุหรี่ จึงยังไม่สามารถเอาผิดตามกฎหมายฉบับนี้ได้ ซึ่งควรปรับปรุงกฎหมายให้อาคารชุดเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ ไม่กระทบกับคนส่วนใหญ่ที่พักอาศัยที่ไม่สูบบุหรี่ ทั้งนี้ผู้พักอาศัยในอาคารชุดที่ได้รับผลกระทบจากควันบุหรี่ควรร้องเรียนเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพราะถือเป็นเหตุรำคาญตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามระงับผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในสถานที่เอกชนด้วย

ศ.ดร.ฉัตรสุมน พงศ์ภิณูญา นักวิจัยภายใต้การสนับสนุนของศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ กล่าวถึงผลการศึกษามาตรการทางกฎหมายและสังคมเพื่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ไม่สูบบุหรี่ในอาคารชุดในต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1.ก่อนที่จะมีมาตรการห้ามสูบบุหรี่ ให้สื่อสารบ่อยๆ กับผู้อยู่อาศัยใช้ทุกช่องทางถึงสาเหตุการห้ามสูบบุหรี่และจะมีผลบังคับใช้เมื่อไหร่ โดยแจ้งให้ผู้อยู่อาศัยทราบล่วงหน้าหลายเดือน ก่อนจะมีการบังคับห้ามสูบบุหรี่เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อบางคนอาจใช้เวลานี้เพื่อเลิกบุหรี่ และจัดประชุมให้ผู้อยู่อาศัยแสดงความคิดเห็นเพื่อเพิ่มการสนับสนุนและลดปัญหาการบังคับห้ามสูบบุหรี่ที่จะเกิดขึ้น 2.การดำเนินการระหว่างและหลังการเข้ามาตราการห้ามสูบบุหรี่ ให้มีป้ายคำเตือนแก่ผู้อยู่อาศัยรวมถึงบุคคลภายนอก โดยผู้ดูแลอาคารต้องตรวจสอบ ติดตามเป็นประจำ เพื่อให้แน่ใจว่ามีการปฏิบัติตามมาตรการห้ามสูบบุหรี่ และเตือนผู้อยู่อาศัยว่าต้องรับผิดชอบค่าเสียหายกรณีการเกิดผลกระทบจากการสูบบุหรี่